

PAKSI
PÁKOLITZ ISTVÁN
VÁROSI KÖNYVTÁR

**A Paksi Pákolitz István Városi Könyvtár
2020. évi beszámolója**

I. RÖVID ÖSSZEFOGLALÓ

1. Sikerek, eredmények és trendek a használati mutatók alapján

- A beiratkozott tagok száma korosztálonként nagyságrendileg 11-14%-os csökkenést mutat (kivéve a 18-29 éves korosztályt, amelyben csaknem 21%-os a visszaesés). Az aktív használók száma 15%-kal csökkent, az újonnan beiratkozók száma pedig kb. 37%-kal. A beiratkozás és a tagság hosszabbítása jelenleg személyes megjelenést igényel, így a visszaesés nagymértékben összefügg a könyvtári zárvatartási és az általános iskolai online oktatási időszakok hosszúságával.
- A személyes helybeni könyvtárhasználati alkalmak száma összesen kb. 23%-os csökkenést, egy tényleges nyitvatartási napra vetítve azonban majdnem 13%-os növekedést mutat a 2019. év adataihoz képest. A kölcsönzési alkalmak száma összesen csaknem 20%-kal, de egy tényleges nyitvatartási napra vetítve csak kb. 14%-kal csökkent.
- A visszajelzések alapján megállapítható, hogy az olvasók alapvetően elégedettek voltak a telefonon, e-mailben és Facebook-üzenetben érkezett kérések alapján egyeztetett időpontra összeállított könyvcsomagok átadásával, mint a téli rendkívüli zárvatartás időszakában alkalmazott szükségmegoldással.
- A közvetíthető (pl. országos kulturális intézmények online felületein elérhető) tartalmak megnövekedett számának, illetve a munkatársak kreativitásának (pl. Nagy Balázs novellái) köszönhetően Facebook-posztjaink által elért személyek és a kapcsolódó aktivitások számában tapasztalható volt előrelépés, a távhasználatok (pl. online katalógusban végzett keresések és böngészések) összesített száma mégis elmarad a 2019. évi adatoktól, vélhetően azért, mert a tavaszi rendkívüli zárvatartás idején nem volt lehetőség a kölcsönzésre.
- A használói visszajelzések alapján látható, hogy számos olvasó igényli a személyes válogatás lehetőségét a szabadpolcon, ennek hiányában sok esetben szívesebben hagyatkoznak az olvasószolgálatos munkatársak választásaira, mint az online ajánlókra a könyvcsomagok összeállításakor.

2. Tárgyévi innovációk, innovatív lépések

- A tavaly megvalósított ötletek bizonyos szükséges kritériumok (magas hozzáadott értékkel rendelkezik, saját kutatási adatokon alapul, projekt keretében valósul meg) hiányában nem tekinthetők innovációnak, így 2020-ban a könyvtár innovációs tevékenységet nem végzett.

3. Az eredményeket jelentősen befolyásoló (pozitív vagy negatív) körülmények

- A járványügyi veszélyhelyzet időtartama alatt a fenntartó teljes támogatását élvezhettük, mind foglalkoztatásügyi, mind feladatellátási, mind üzemeltetési szempontból.
- Az intézmény nem rendelkezett rendkívüli nyitvatartási és szolgáltatási körülmények kezelésére szolgáló tervvel.

4. Tárgyévi intézményi változások, feladatok, tevékenységek

- 2020. január 29-én hét javasolt intézkedés megfogalmazásával zárult a Paksi Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Csoportja által végzett pénz- és értékkezelés utóellenőrzése a könyvtárban.
- 2020. február óta folyamatban van az Állami Számvevőszék által kezdeményezett eljárás, amely a könyvtár 2017-2018. évi gazdálkodásának szabályosságát vizsgálja.
- 2020 márciusától a Govern-Soft Kft. támogatásával tényleges használatba vettük a DMSOne iratkezelő rendszert.
- 2020 júliusában részt vettünk a Govern-Soft Kft. fejlesztésben elkészült GDPRocess személyes adat-nyilvántartási szoftver felhasználói oktatásán.
- 2020 októberében konzorciumi partnerként a könyvtár érintett volt az Egy „CSEPP” a nevelésért (EFOP-3.2.2-16-2016-00365) elnevezésű pályázat megvalósulásának vizsgálatára vonatkozó minisztériumi helyszíni ellenőrzésben, amely szabályszerűnek találta az intézmény tevékenységét.
- 2020. november 1-vel intézményünkben is befejeződött a közalkalmazotti jogviszonyváltás a 2020. évi XXXII. törvény előírásainak megfelelően.
- Csóti Csaba iratkezelési szakértő szakmai együttműködésével 2020. december 15-én elkészült a könyvtár iratkezelési szabályzata és irattári terve.

II. STRATÉGIAI CÉLOK VÉGREHAJTÁSA

1. Az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által

- A stratégiai célok területén az intézmény a 2020. évben sajnos nem mutatott megfelelő előrelépést.
- A járványügyi helyzet tekintetében a fenntartói támogatás ellenére nem csak a körülményekhez nem sikerült kifogástalanul alkalmazkodni, de az ugyanebben a helyzetben megmutatkozó lehetőségeket is csak részben sikerült kiaknázni.
- A távoli elérés biztosítása, a funkcionális akadálymentesítés, a közösségépítés, a szakmai képességfejlesztés, mint stratégiai kulcsterületek vonatkozásában eredményeink elmaradnak az ország vezető települési könyvtáraihoz képest.
- Az egyetemes (befogadó) tervezés elveinek érvényesülése terén tapasztalható volt fejlődés, partnerkapcsolataink megerősítése és a pályázati tevékenység kellő intenzitással folyt.

2. A pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését?

- A tavaly benyújtott pályázatok (TOP-7.1.1-16-H-ESZA-2020-01650 – Óvárosi kulturális estek, TOP-7.1.1-16-H-ERFA-2021-00805 – „Játssz velünk! Ismerd meg otthonod!” – Óriás társasjáték) megvalósítási időszaka 2021-re tolódott, így a tárgyévi beszámolóban nem szerepelnek pályázati eredmények.

III. SZERVEZET

- 2020-ban intézményünk engedélyezett álláshelyeinek száma bővült, fenntartó önkormányzatunk lehetővé tette a kérelmezett 14. státusz betöltését, így áprilistól egy fővel (Dudásné Béda Zsuzsanna) növekedett a munkavállalói létszám.
- Három fő távozott a könyvtárból: egy fő közös megegyezéssel márciusban (Péterfia Ágnes Judit), kettő munkatárs pedig a közalkalmazotti jogviszonyváltással összefüggésben augusztusban (Szabóné Kincses Klára), illetve októberben (Dudásné Béda Zsuzsanna).
- Három fő érkezett intézményünkbe: egy kolléga tartós távollétről tért vissza januárban (Szelpné Virág Rita), kettő fő pedig új belépőként állt munkába márciusban (Horváth Heléna), illetve novemberben (Fricz-Bakos Otília).
- Két munkatárs egész évben tartós távolléten volt (Pumerscheinné Bedekovity Zóra, Gyulainé Cserenyecz Katalin), egy kolléga év közben egyetemi diplomát vehetett át (Kissné Mischinger Anett Mária).
- A személyi változások az év folyamán megnehezítették a hatékony munkavégzést, de hosszú távon előrelépést jelentenek a munkavállalói kollektíva szaktudását és tapasztalatát tekintve, így várhatóan már a közeljövőben eredményesebbé válik a tevékenység bizonyos szakmai munkakörökben.

IV. INFRASTRUKTÚRA

1. Fizikai terek állapotának változása

- A 2020. évi munkatervben szerepelt a felnőtt könyvtár emeletén található hat olvasói asztali számítógép bútorainak cseréje kényelmesebb és variálható közösségi bútorzatra, ami érintette volna a használatban lévő olvasói asztali számítógépek számát is. A járványügyi helyzet miatt indokolt rendkívüli zárvatartás miatt tavaly ez a feladat aktualitását veszítette.
- A látogatói terek állapota érdemben nem változott, az alapfeladatok ellátásához megfelelő.

2. Infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása

- A 2020. évi munkaterv tartalmazta külső helyszínen megrendezendő programokon használandó hordozható aktív hangfal beszerzését, azonban a járványügyi helyzet alakulása miatt ennek beszerzésétől eltekintettünk.
- Megkönnyítendő az adminisztrátor-pénztáros munkatárs tevékenységét 2020-ban beszerzésre került egy Xerox B215 típusú fekete-fehér többfunkciós lézernyomtató.
- Az év folyamán a fenntartó intézményünk számára átadott egy Xerox 5755 típusú fekete-fehér többfunkciós fénymásolót.
- Az infokommunikációs eszközök mennyisége és állapota a feladatok ellátásához megfelelő.

3. Egyéb infrastruktúra

- A tavaszi járványügyi helyzetre való tekintettel a Villany utca 1. szám alatti épület, a Dózsa György út 20. szám és az Ifjúság útja 2. szám alatti helyiségek hideg ködös fertőtlenítése áprilisban, az új folyékony kézmosószer-adagolók felszerelése a Villany utca 1. és a Dózsa György út 20. szám alatt pedig májusban megtörtént.

V. GYŰJTEMÉNYI INFORMÁCIÓK

1. Gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés

- A gyűjteményfejlesztésre tervezett költségkeret 22%-kal volt alacsonyabb tavaly, mint 2019-ben; a tárgyév során beszerzett példányok száma 27%-kal maradt el a tavalyelőtti mutatóhoz képest.
- A 2020. év során gyakorlatilag ugyanannyi helyismereti dokumentum beszerzése történt, mint 2019 folyamán, a helytörténeti gyűjtemény példányszáma kismértékben emelkedett. (Új nemzetiségi dokumentum feldolgozásra nem került.)
- 2020-ban mindhárom intézményegység gyűjteményében teljes körű állományleltárt végeztünk. A nagyságrendileg 60 ezer példány leltározását követően megállapítható volt, hogy a legutolsó leltározás (2013) óta eltelt időszak egy évére jutó megengedhető hiány mértékét (3/1975. (VIII. 17.) KM-PM rendelet) nem haladta meg a hiányzó példányok összértéke.

2. Gyűjteményfeltárás

- A két rendkívüli nyitvatartási időszak alatt teljesített tevékenység eredményeképpen a 2019. évi adatokhoz képest nőtt a tárgyévben a katalógusban rögzített és módosított összes bibliográfiai és analitikus rekord száma.
- Ugyancsak a különleges munkarend miatt átlagosan kettőről öt napra emelkedett a beérkező új dokumentumok olvasók számára történő hozzáférhetővé válásának időtartama.
- A tárgyévben beszerzett összes példány elektronikus feldolgozásra került, de a könyvtár feltöltött rekorddal országos közös katalógus építéséhez nem járult hozzá.

3. Állományvédelem

- A 2020. évben biztonsági jel (pl. RFID), illetve aktív állagvédelmi kezelés alkalmazása nem történt, restaurálendő muzeális dokumentummal a könyvtár nem rendelkezik.

4. Digitalizálás

- 2020-ban a könyvtár állományvédelmi digitalizálást nem végzett, a Közgyűteményi Digitalizálási Stratégia, illetve a közgyűteményi irányelveket és módszertani ismereteket összefogó „Fehér Könyv” alapján intézményi digitalizálási stratégia nem készült.

VI. SZOLGÁLTATÁSOK (VÁLTOZÁSOK, TRENDEK)

1. Célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások eredményei

- Az EFOP-3.2.2-16-2016-00365 azonosító számú, „Egy CSEPP a nevelésért” elnevezésű pályázat keretében meghívott dr. Fűzfa Balázs egyetemi docens, az élményközpontú irodalomtanítás kutatójának előadása a leginkább említésre méltó a tavaszi rendkívüli zárvatartási időszak előtt megtartott, kifejezetten célcsoport (középiskolások) számára szervezett programok közül.
- A Múzeumi és könyvtári fejlesztések mindenkinek (EFOP-3.3.3- VEKOP-16- 2016-00001) projekt, Az én könyvtáram című programjának keretében általános iskolás célcsoport számára vállalt mintaprogramok (Sherlock Holmes nyomában – könyvtárhasználat-fejlesztés, Mese habbal, avagy írd, rajzolj, mutasd meg! – szövegértés-fejlesztés) megvalósítása a lényegesnek ítélt személyes részvétel miatt a 2021. évről tolódtott.

2. Helyben elérhető szolgáltatások

- A tavaszi és az őszi-téli rendkívüli nyitvatartási időszakok közötti időben minden helyben elérhető szolgáltatás iránti kereslet alacsonyabb volt, mint 2019 azonos hónapjaiban. Az irodai szolgáltatások igénybevétele és a ZUG tinarok látogatottsága csökkent a legkisebb mértékben, a helytörténeti gyűjtemény használata a leginkább.

3. Távolról elérhető szolgáltatások

- A honlapon keresztül elérhető online katalógus funkcióin (pl. hosszabbítás, foglalás, előjegyzés) túlmenően távolról elérhető szolgáltatások (pl. online fizetés, előfizetett adatbázisok távoli elérése) biztosítására technikai nehézségek miatt nem volt lehetőség.

4. Közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások

- Előadássorozat (dr. SÁGH BeÁta), hagyományos író-olvasó találkozó (SzÁraz Miklós György), helytörténeti vonatkozású bemutató (dr. Paczolay Ilona) és ismétlődő foglalkozások (pl. kézműves foglalkozások óvodásoknak) mellett Horányi György Ezeregy Gerzson, a jószívű király című mesekönyvének felolvasásáról készült televíziófelvétel volt a tavaszi rendkívüli zárvatartási időszak előtt az egyetlen megtartásra kerülő újszerű program intézményegységeinkben.

5. Online felületek (honlap, közösségi média)

- Az országos kulturális élet résztvevőinek online tartalmainak (pl. OSZK, PIM, MÜPA) közvetítése mellett népszerűnek mutatkoztak műveltségi játékaink („Ki vagyok én?”, „Összekeveredtek képeink!”) és munkatársaink bemutatkozásai („Mit adhatnánk ajándékba?”), a katalógushasználati oktatóvideókkal kapcsolatban azonban a vártnál alacsonyabb volt az aktivitás.

VII. MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS

- 2020. november 1-től minőségirányítási munkatárs segíti a könyvtár munkáját.

1. Használói elégedettségmérés és önértékelés

- 2020 folyamán az intézmény előkészített elégedettségmérést vagy az előírásoknak megfelelő önértékelés nem végzett.

3. Megyei hatókörű városi könyvtár segítő szerepe a minőségirányítás előkészítésében (1997. évi CXL törvény 66 §. j) pontja alapján)

- A Minősített Könyvtár címmel 2020. január 22-én kitüntetett Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár egész évben kínált módszertani segítségnyújtást, a járványügyi helyzetben alkalmazott rendkívüli munkarendben ennek igénybevétele azonban jobbra elmaradt.

VIII. TUDOMÁNYOS KUTATÁS ÉS KIADVÁNYOK

- A könyvtár helyismereti könyvsorozatában, a Hiador sorozatban 2020-ban nem jelent meg új kiadvány. Az intézmény munkatársai tudományos kutatási tevékenységet a könyvtár megbízásából nem végeztek.

IX. PARTNERSÉGI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

1. Könyvtári, közgyűjteményi, közművelődési, közoktatási együttműködés és az önkéntesség

- Könyvtárunk határozatlan idejű együttműködési keretmegállapodást kötött a Dunaújvárosi Egyetemmel szakmai gyakorlati képzési feladatok ellátására 2020 szeptemberében, amely alapján egy felsőoktatási szakképzésben érintett mérnökinformatikus (rendszergazda) szakos hallgató három hónapos gyakorlaton vett részt intézményünkben.

- A 2019-2020. évi tanév időszakára vonatkozóan az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtári Intézettel megkötött együttműködési szerződés értelmében a segédkönyvtáros képzés egyik tanulója szakmai gyakorlatát könyvtárunkban töltötte.
- 2020-ban a Vendéglátó Akadémia segédkönyvtáros képzésének egyik tanulója is intézményünkben teljesítette szakmai gyakorlatát.
- Kisegítő leltározási tevékenységre tavaly egy fő regisztrált álláskeresőt fogadtunk 30 munkanap önkéntes munka keretében.
- A 2020. év folyamán is a Paksi Pákolitz István Városi Könyvtár intézményvezetője látta el a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Tolna Megyei Szervezetének tanácsi küldötti feladatait az elektronikus küldöttgyűléseken.

2. Egyéb együttműködések

- 2020-ban részt vettünk a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság megbízásából, a Magyar Infokommunikációs Jelentés elkészítése céljából, a Bellresearch Kutató, Elemző és Tanácsadó Kft. által végzett, a közintézmények telekommunikációs használati szokásaira és tapasztalataira vonatkozó felmérésben.

X. PR/MARKETING/KOMMUNIKÁCIÓ EREDMÉNYEI

1. Könyvtár megjelenése médiumokban

- Televízióban 9, rádióban és nyomtatott sajtóban 14-14 alkalommal, a közösségi médiában pedig 239 hírrel, illetve két interjúval jelent meg intézményünk 2020-ban.
- A helyi rádió interjút készített Nagy Balázs munkatársunkkal a több pályázaton elismert bemutatkozó novellái kapcsán, továbbá a könyvtár megjelent a Paks FM home office videó interjú sorozatában, a „Négy fal között Eszterrel” című műsorban is.

2. Intézményről alkotott kép

- A kiterjesztett valóság (AR) technológia mellett digitális és fotótartalmat is bemutató szemléltető eszközét, az interaktív tudáskapszulát az Atomenergetikai Múzeum a városban először a könyvtár bejárata előtt tette elérhetővé a nagyközönség számára 2020 júliusában.
- A Petőfi Irodalmi Ügynökség Trianon 100 irodalmi pályázatán novellájával díjazott lett, és a Helyőrség portálon több írásával megjelent olvasószolgálatos könyvtáros munkatársunk, Nagy Balázs.

XI. A KORONAVÍRUS-JÁRVÁNY OKOZTA VÁLTOZÁSOKRÓL

- Tavaly 1 munkatársunk esett át igazoltan a koronavírus fertőzésen, a fenntartónk jóvoltából 11 munkatársunkon végeztek el PCR tesztet, negatív eredménnyel.

1. Milyen új szolgáltatások jelentek meg a megváltozott pandémiás helyzetben a könyvtárhasználók kiszolgálására?

- Helyben történő készpénzmentes, elektronikus fizetési lehetőség biztosítására bankkártyaleolvasó terminálok kerültek beüzemelésre intézményünkben 2020 szeptemberében.
- Az őszi-téli rendkívüli zárvatartási időszakban a házhozszállítási szolgáltatás a szekszárdi Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtárból történő szállítással bővült.

2. Részt vett-e valamilyen formában a könyvtár a koronavírus elleni helyi védekezésben?

- A bejárat ajtókat és a könyvtár online oldalai információs felületekként funkcionáltak, de a polgármesteri hivatal részéről nem érkezett felkérés arra, hogy a munkavállalók személyesen, szervezett formában részt vegyenek a helyi járványügyi védekezésben.

3. Milyen segítséget kapott a megyei könyvtártól a veszélyhelyzet és a járványügyi készültség alatt?

- A koronavírus-járvány időszakában a települési könyvtárakat érintő rendelkezésekről és irányelvekről a fenntartó útmutatásai mellett elsősorban a Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár tájékoztatásaiból értesültünk.

Paks, 2021. március 3.

Takács Gyula

Takács Gyula
igazgatóhelyettes

JT/132-64/2021.

**A Képviselő-testület feladat- és hatáskörében a 27/2021. (I. 29.) Korm.rendelettel
elrendelt veszélyhelyzetben
a polgármester által meghozott**

50/2021. (III. 17.) határozat

**„A Paksi Pákolitz István Városi Könyvtár 2020. évi beszámolójának elfogadása”
tárgyában**

Paks Város Polgármestereként Paks Város Önkormányzata Képviselő-testülete hatáskörében a Paksi Pákolitz István Városi Könyvtár 2020. évi beszámolóját elfogadom.

Felelős: Szabó Péter polgármester

Határidő: azonnal

Paks, 2021. március 17.

Szabó Péter
polgármester